

METODICKÝ LIST K PRACOVNÍMU LISTU

Téma	Jeseníkem křížem krázem
Tematický okruh (začlenění do učebního plánu)	Místní region
Cílová skupina	4. ročník ZŠ, případně 8. nebo 9. ročník ZŠ
Časová náročnost	1 denní terénní výuka
Mezipředmětové vazby	vlastivěda, výtvarná výchova, tělesná výchova, případně zeměpis, fyzika, občanská výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova
Průřezová témata	osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, mediální výchova
Organizační formy	skupinová
Personální zajištění	2 učitelé

Pomůcky	pracovní list, podložka na psaní, tužka, pastelky, anemometry, buzoly, reakční míčky
Lokalita realizace Specifika prostředí	Úkoly v pracovním listu jsou koncipovány přímo pro město Jeseník a nedalekou horu Zlatý chlum. Region Jeseníků je v rámci Olomouckého kraje jedinečný (horská oblast oproti nížinné Hané) a město Jeseník je specifické svou lázeňskou historií. Z nedaleké rozhledny je výborný výhled do zdejší krajiny i na samotné město Jeseník.

Vstupní požadované znalosti a dovednosti žáků	Základní kartografické dovednosti (práce s mapou)
Cíle aktivity	U určených úloh trénují spolupráci v rámci skupiny, což rozvíjí schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých; žáci zjistí, jak se město vyvíjelo. Dále kreslí podobu rozhledny, tím rozvíjíme tvořivé myšlení. Žáky vedeme k učební aktivitě a poznání, k činnostem s praktickým charakterem, jež žáky motivuje k dalšímu učení. Nenásilnou formou takto poznají daný region a porovnávají místní specifika s „domácími“ specifiky.
Teoretická východiska	Žáci si prohloubí své znalosti o městě Jeseník a blízkém okolí. Region Jeseníků je v rámci Olomouckého kraje jedinečný (horská oblast oproti nížinné Hané) a město Jeseník má velký význam díky lázeňské historii.
Závěr (hodnocení)	Společná kontrola pracovních listů, diskuze nad výsledky jednotlivých úkolů.

Návrhy na individuální přístup	Nadaný žák	Slabší žák
	Samostatná práce mimo skupinu	Zařazení do silnější skupiny

Scénář aktivit	činnosti učitele	činnosti žáků
	Rozdání pracovních listů žákům a uvedení do tématu terénní výuky. Poté odpovídá na případné dotazy.	Žáci naslouchají, poté se případně dotazují.
úkol 1	Učitel na vlakovém nádraží v Jeseníku zadá žákům 1. úkol a je s žáky u rozcestníku a dohlíží na plnění úkolu č. 1.	Žáci se nacházejí na vlakovém nádraží v Jeseníku. Najdou rozcestník s vyznačenými turistickými trasami a odpovídají na otázky v PL. Dále žáci změří rychlost větru a rozhodují se, jakou cestou se vydají.
úkol 2	Učitel dohlíží na plnění úkolu č. 2 a vede žáky směrem ke Zlatému chlumu.	Žáci odpovídají na otázky v PL a měří rychlost větru.
úkol 3	Učitel dohlíží na plnění úkolu č. 3 a poté vede žáky směrem do města Jeseník.	Žáci odpovídají na otázky v PL, měří rychlost větru, určují pomocí buzoly směry Jeseníku a Pradědu a zakreslují současnou podobu rozhledny Zlatý chlum.
úkol 4	Učitel dohlíží na plnění úkolu č. 4.	Žáci se nacházejí na zámeckém náměstí v Jeseníku, plní úkoly a odpovídají na otázky z PL.
Realizační rizika		Asi největší a v našich podmínkách nejběžnější, je vytrvalý déšť. Dále doprava do města Jeseník.
Alternativy k aktivitě (aktivitám)		Alternativou může být návštěva Vlastivědného muzea Jesenicka.
Poznámky: základní činnosti učitele ve smyslu průběžného dohledu nad bezpečností a individuální asistencí jednotlivým žákům či skupinkám je brána jako samozřejmost		

Klíč k pracovnímu listu:

JESENÍKEM KŘÍŽEM KRÁŽEM

Míříme do města Jeseník. Toto město, které leží v blízkosti hranic s Polskem, se nachází v Olomouckém kraji a je sídlem okresu Jeseník. Žije zde přibližně 12 tisíc obyvatel. Svůj význam získalo město již v dávné historii, kdy se ještě jmenovalo Frývaldov. V širokém okolí města se těžily nejen různé kovy jako třeba zlato a měď, ale také kámen (například mramor). Ještě známějším se však Jeseník stal díky lázním a prvnímu vodoléčebnému ústavu na světě, který zde roku 1822 založil Vinzenz Priessnitz.

Naše cesta nás zavede nejen do centra tohoto historického města, ale i na nedalekou horu Zlatý chlum, na které stojí stejnojmenná rozhledna. V průběhu našeho putování se dozvíme nové informace a vyzkoušíme si různé aktivity, které prověří váš mozek i vaše tělo...

Šťastnou cestu! ☺

úkol 1: *Nacházíme se na vlakovém nádraží v Jeseníku. Najděte rozcestník s vyznačenými turistickými trasami a podle něj určete:*

- a) V jaké nadmořské výšce se nacházíme? **455 m n. m.**
- b) Kolika trasami lze dosáhnout místa označeného jako **ZLATÝ CHLUM (rozhl.)**? Kromě počtu tras určete i jejich barvu a vzdálenost (v kilometrech). **1, červená, 5,5 km**
- c) Po dobu 15 sekund měřte rychlost větru. Poté si na zadní stranu mapy запиšte maximální naměřenou hodnotu a zakreslete svou pozici do přiložené mapky (svou pozici zakreslíte jako křížek označený číslicí 1).

úkol 2: Nacházíme se přibližně v polovině cesty na rozhlednu Zlatý chlum na rozcestí zvaném Křížový vrch.

- a) V jaké nadmořské výšce se nacházíme? **665 m n. m.**
- b) Po dobu 15 sekund měřte rychlost větru. Poté si запиšte maximální naměřenou hodnotu a zakreslete svou pozici do přiložené mapky (křížek označený číslicí 2).
- c) Vydejte se směrem k rozhledně Zlatý chlum. **po červené/modré směrem do kopce**

úkol 3: Nyní jsme došli na nejvyšší místo naší cesty a stojíme před rozhlednou Zlatý chlum.

- a) V kterém roce byla postavena rozhledna Zlatý Chlum? Dále určete, jak je rozhledna vysoká a kolik vede schodů na vrchol?
1899, 26 m (napsáno přímo na věži), 145 schodů
- b) Kolik značených turistických tras odsud vede do lázeňské části města Jeseník? Uvedte počet cest, barvu turistické značky a vzdálenost (v kilometrech).
3 (modrá – 8,5 km; modrá – 6,5 km; červená – 8 km)
- c) V jaké nadmořské výšce se nachází rozcestník?
875 m n. m.
- d) Po dobu 15 sekund měřte rychlost větru. Poté si запиšte maximální naměřenou hodnotu a zakreslete svou pozici do přiložené mapky (křížek označený číslicí 3).
- e) V jaké nadmořské výšce se přibližně nachází vrchol rozhledny?
901 m n. m.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

- f) Po dobu 15 sekund měřte rychlost větru na vrcholu rozhledny. Poté si запиšte maximální naměřenou hodnotu a zakreslete svou pozici do přiložené mapky (křížek označený číslicí 4).
- g) Z vrcholu rozhledny pomocí buzoly určete, na kterou světovou stranu se nachází:
- a. Centrum města Jeseník **(JZ – cca 248°)**
 - b. Hora Praděd **(J – cca 181°)**
- h) Do níže vyznačeného obdélníku se pokuste nakreslit podobu zdejší rozhledny.

obdélník je úmyslně orientován na šířku, ačkoliv by bylo (vzhledem k proporcím rozhledny) logičtější kreslit do obdélníku orientovaného na výšku – napadne někoho z žáků potočit pracovní list o 90° tak, aby se mu rozhledna lépe kreslila?

- i) Vydejte se zpátky k městu Jeseník, ale zvolte trasu tak, abyste její první část šli po stejné turistické značce (= barvě), po které jste přišli a druhou část po jiné (dosud neprošlé) turistické značce (= barvě). **zpáteční barva turist. značky bude modrá**

úkol 4: A jsme opět v Jeseníku. Právě stojíme na Zámeckém náměstí, kde je několik zajímavostí. Vaším úkolem bude prozkoumat náměstí a zjistit odpovědi na následující otázky:

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CZ. 1.07/1.1.00/26.0035

a) K jakému účelu původně sloužila zdejší tvrz a jakému účelu slouží dnes?

Původně obranná funkce, dnes Vlastivědné muzeum Jesenicka

b) V jaké nadmořské výšce se nacházíme zde na Zámeckém náměstí?

440 m n. m.

c) Co je to „bludný balvan“?

Kámen donesený ledovcem ze vzdálených lokalit

d) Jak se jmenuje památka ve tvaru sloupu v parčíku před vodní tvrzí a z jakého je roku?

sloup Nejsvětější Trojice

e) Znáte nějaké jiné město, kde stojí podobný sloup nebo sloup s podobným názvem?

Olomouc (Sloup Nejsvětější Trojice, Mariánský morový sloup), Praha, Plzeň, Pardubice, Prostějov, Litovel, Uničov, a mnoho dalších...

f) Po dobu 15 sekund měřte rychlost větru na vrcholu rozhledny. Poté si запиšte maximální naměřenou hodnotu a zakreslete svou pozici do přiložené mapky (křížek označený číslicí 5).

